

Recor- deu-vos de Layret

...Hermanos míos de Cataluña, acordados. Dentro de unos días se cumplirán años del atentado injame, y debéis ir al Cementerio libre a depositar flores en la tumba del glorioso precursor, porque Layret fue un nacionalista convencido y un republicano integro. Una vida digna y una muerte heroica. Una vida torturada, de mutilado que había de avanzar despacio, apoyado fatigosamente en dos muletas, mientras sus ideales y el impetu majestuoso de su pensamiento le impulsaban constantes en afán de nuevas y grandes ambiciones humanas y con audacia de victorioso hacia adelante siempre.

Este año yo no podré acudir. Fue mi maestro, mi hermano, mi jefe. Me quito tanto, que siento remordimiento por no merecerlo. Llevaré unos ramos por mí, grabando mi nombre. Y no olvidéis que en el piso de encima, en la vía inmediata superior, se encuentra la tumba de Salvador Seguí. Reposan muy cerca uno de otro y están en lo alto, en la cúspide de la montaña.

Luis COMPANYS
(Fragment d'un article publicat a «El Mercantil Valenciano» per l'ex-President de la Generalitat.)

El Sr. Chapaprieta continua moralment sol

Què passarà quan es posi a discussió l'article tercer del dic- tamen sobre els Drets reals?

(Del nostre corresponçal, per telèfon)

Madrid, 15.—(A dos quarts de cinc de la tarda).—Un fet que dona la tònica de la situació parlamentària plantejada, és el que es produïu en la sessió de la tarda d'ahir, durant el discurs del senyor Chapaprieta: aquest quedà completament sol, moralment, a la Cambra, i aclari que faria qüestió de confiança de la part essencial dels seus projectes fiscals i pressupostaris. Un sord rumor que provenia dels bancs de tota la majoria, sense excepció, subratllà, com una protesta, les paraules del president.

Aquell rumor equivalia a una votació i no pas favorable...

Fou exacta, en aquell moment, la frase de Gordón Ordax, quan digué:

—Senyor Chapaprieta, com pot veure, la majoria ja ha votat.

LA SITUACIO NO MILLORA
Aquesta és, en realitat, la situació en què es debat el President del Consell i tot el Ministeri. A l'hora que comunico, no ha variat. No ha

varià, vull dir, per a millorar. En tot cas, ha variat, però per a empitjorar. Aquest matí, Chapaprieta ha celebrat una extensa entrevista amb el ministre de la Guerra senyor Gil

Robles. Més tard, se n'ha celebrat una altra entre els senyors Salomó i Chapaprieta. Crec poder assegurar que en la primera s'ha estudiat a fons la marxa política dels esdeveniments i és possible que s'hagi parlat de l'absoluta necessitat d'anar fent, sigui com sigui, i de salvar, per sobre de tot, el termini que falta parlamentàriament fins a arribar al dia 12 de desembre, data en la qual la Constitució dona per acabada l'actual etapa de Corts.

L'ESTATUT DE PREMSA
DISFRESSAT...

El Sr. Salomó, ministre de Treball i de Justícia, i una de les «vettes» de la Companyia de Jesús, ha tractat amb el Sr. Chapaprieta del projecte de reforma del Codi Penal amb relació amb el monstruós projecte de Llei de Premsa, que en ésser conegut ha tingut la rara virtut de concitar contra ell tota la Premsa de tots els camps, sense excepció, a excepció de l'«El Debate», òrgan més o menys oficiós de la situació.

Una lleugera lectura del projecte del senyor Salomó és suficient per a constatar que constitueix un atemptat greu a la llibertat de pensament i d'impresament molt superior, en intenció, a les mateixes prescripcions legals que en aquest sentit vigegen en dos països de franca dictadura: Itàlia i Alemanya. En el fons del projecte de l'aprofitat alumne de Deusto, batega aquell mateix esperit que fou tristament famosa una Universitat catalana: «Déu ens guardi de la funesta mania de pensar».

Encara que en relació amb la marxa general dels assumptes de primer pla de l'actual moment polític, la cosa sembla ocupar lloc secundari, «Política» d'aquest matí remarca, amb encert, que a l'hora de morir, ja punxat i tot, els braus es quan donen les pitjors banyades...

ELS PROJECTES ECONOMICIS NO
ANIRAN ENDAVANT

Amb tot, ja dic que el problema més important és el que té plantejat el mateix bloc governamental dins dels seus propis regles. Els factors d'aquest problema són tan contradictoris i diversos entre ells, que la cosa apareix com a insoluble, si és que al país i a la vergonya política li queda encara un mínim de lògica. És possible que per a aprovar el primer i el segon articles del projecte de Drets reals no hi hagi grans dificultats. Però aquestes començaran quan comenci la discussió de l'article tercer. Per un fet: perquè afecta la consciència i, sobretot, els interessos de molts i destacats diputats dels que formen la majoria governamental. El problema es manifesta clarament en l'última sessió parlamentària, a través de les paraules i insinuacions formulades pels senyors Aspieta, de la C. E. D. A., i altres diputats de la majoria, que no s'amenaven de qualificar, senzillament, de monstruosos el dictamen que preveïa fer aprovar el president del Consell de ministres. I, en aquest doble joc de consciència i d'interessos, és on es

Hoare es reelegit amb 6.000 vots menys que en les darreres eleccions

Londres, 15. — Sir Samuel Hoare, per una majoria de menys de sis mil vots per desota de l'aconseguida en 1931, torna al Parlament amb 12.000 vots per damunt del seu contrincant, Mr. Amery, que també conserva la seva acta.

hir s'ha registrat a Hendon, on un candidat conservador ha triomfat per 41.387 vots. La majoria més ínfima és l'obtinguda pel candidat la-

(Passa a la Pàg. 2.)

berals nacionals, 13 laboristes i un independent. El Govern, per tant, es troba representat per 26 actes abans que hagi començat la votació.

Com se sap, el Primer ministre Mr. Baldwin és un d'aquests diputats.

UNA DONA QUE TE DOS VOTS

Londres, 15. — Entre les incidències que s'han registrat relacionades amb les eleccions, es nota el cas d'una dona d'ideologia socialista que viatjà en avió fins a Escòcia per tal d'emetre el seu sufragi, i tornà immediatament a Londres, també en avió, per a votar novament a la localitat on té registrat el seu segon dret.

LA MAJORIA MES IMPORTANT

Londres, 15.—La majoria més important aconseguida en l'elecció d'a-

bersals nacionals, 13 laboristes i un independent. El Govern, per tant, es troba representat per 26 actes abans que hagi començat la votació.

Com se sap, el Primer ministre Mr. Baldwin és un d'aquests diputats.

UNA DONA QUE TE DOS VOTS

Londres, 15. — Entre les incidències que s'han registrat relacionades amb les eleccions, es nota el cas d'una dona d'ideologia socialista que viatjà en avió fins a Escòcia per tal d'emetre el seu sufragi, i tornà immediatament a Londres, també en avió, per a votar novament a la localitat on té registrat el seu segon dret.

LA MAJORIA MES IMPORTANT

Londres, 15.—La majoria més important aconseguida en l'elecció d'a-

bersals nacionals, 13 laboristes i un independent. El Govern, per tant, es troba representat per 26 actes abans que hagi començat la votació.

Com se sap, el Primer ministre Mr. Baldwin és un d'aquests diputats.

UNA DONA QUE TE DOS VOTS

Londres, 15. — Entre les incidències que s'han registrat relacionades amb les eleccions, es nota el cas d'una dona d'ideologia socialista que viatjà en avió fins a Escòcia per tal d'emetre el seu sufragi, i tornà immediatament a Londres, també en avió, per a votar novament a la localitat on té registrat el seu segon dret.

LA MAJORIA MES IMPORTANT

Londres, 15.—La majoria més important aconseguida en l'elecció d'a-

bersals nacionals, 13 laboristes i un independent. El Govern, per tant, es troba representat per 26 actes abans que hagi començat la votació.

Com se sap, el Primer ministre Mr. Baldwin és un d'aquests diputats.

Güell, Governador general? Ho sabrem segur el dimarts...

Madrid, 15. — Sembla que va aclarint-se la incògnita sobre la provisió d'altres càrrecs a la regió catalana. Segons versió circulada aquesta tarda al Congrés, dimarts vinent quedaran resolts els nomenaments de Governador general i d'Alcalde. Per al de Governador es dona com a segur el nom de la persona que ahir es deia al Congrés que seria nomenada Alcalde, el senyor Güell. Per al càrrec d'Alcalde s'esmenta el nom de la persona que exerceix el càrrec actualment, amb caràcter interí, el senyor Jaumar. D'aquesta manera, quedaria solucionat el pleit polític a Catalunya, ja que el nomenament del senyor Güell seria acceptat pel partit que dirigeix el senyor Cambó.

Quant al partit radical, es ratificaria en el càrrec que actualment ocupa al Port Franc el senyor Montaner.

Miss Batten es veu obligada a aterrar

Rio de Janeiro, 15. — L'aviadora neozelandesa Miss Jean Batten, que després de travessar l'Atlàntic es dirigia a Rio des de Natal, s'ha vist obligada a aterrar a última hora de la nit d'ahir a la costa d'Araruaçu, per manca de gasolina. Ni l'aparell ni l'aviadora no han sofert cap dany.

Amunt i avall de la Rambla, dos moros es passegen, amb tota una bugada a sobre cadascun... A la Rambla hi ha de tot: xinesos, russos, hídlerians, groenlandesos, moros... fins catalans i tot hi ha! (Foto Centelles)

produirà, de no sobrevenir algun fet imprevist i per ara imprevistible, la catàstrofe, a desgrat de totes les gestions fetes pels caps del bloc, excepte el senyor Lerroux, els quals pot assegurar-se que no controlen la decisió dels diputats de les respectives minories.

ELS DIPUTATS NO VAN A LES
COMMISSIONS DE PRESSUPOSTS

Es notoria l'absència dels diputats que formen les Commissions de Pressupostos. Abilio Calderon ha dit, aquesta tarda:

—No solament els diputats no acudeixen a les reunions convocades, sinó que fan oïdes de mercader a les convocatòries que se'ls trameten. En notoria contradicció amb les seves mateixes paraules de dies anterior, ha afegit que, malament ho hagi de fer sol, els pressupostos sor-

traran dictaminats de la Comissió. Però els diputats de la minoria dita independent, que capitaneja l'esmentat senyor Calderon, no amaguen, ans el contrari en fan ostentació, la seva oposició implacable als projectes fiscals del senyor Chapaprieta, que d'una manera tan considerable afecten les seves arques de grans capitalistes.

NO OBSTANT, LES BORSES
DESCONFIEN...

Mentrestant, a desgrat de les possibilitats d'influència moral que la persona de Chapaprieta pot tenir en el moviment bursatíl del país, el cert és que si hem de jutjar pels canvis produïts ahir i avui no és pas el signe de la confiança ni de l'optimisme el que en aquests moments regna als rotllons de les borses espanyoles.

ES TEM QUE ES REPRODUUEIXIN ELS DISTURBIS D'EGIPTE A CONSEQUENCIA DEL COMUNICAT DEL PRIMER MINISTRE, QUE DONA LA CULPA A ANGLATERRA

El Caire, 15.—Regna novament la tranquil·litat després dels últims successos, però s'espera que es reproduueixin els aldarulls a conseqüència del comunicat del primer ministre, facilitat després de la reunió del Gabinet, en el qual, indirectament, es culpa Anglaterra dels desordres actuals. En el comunicat es fa història, amb tot detall, de l'acusació del primer ministre, Nessim Paixà, i es declara que Anglaterra s'oposà l'any passat a la Constitució del 1923.

El primer ministre protestà, per mitjà de l'Alt comissari. Aquest últim suggerí que havia d'establir-se un Comitè governamental per a redactar una nova Constitució que fos aprovada pels representants de tots els partits. El primer ministre s'hi negà perquè no es rebé cap resposta, a no ésser que ho sigui el recent discurs pronunciat per Sir Samuel Hoare, que «estem obligats a considerar com a resposta de la Gran Bretanya».

S'han desmentit les informacions segons les quals el Partit Waíd havia decidit iniciar un boicot antibritànic.

La Premsa italiana desment que els successos d'El Caire siguin provocats pels italians

Roma, 15.—«La Tribuna», després de comprovar que existeix una relació indirecta entre les manifestacions egípcies i el conflicte italo-abissini, diu:

«El «wafidisme» ben comprès no amenaça amb posar-se al costat d'Itàlia. Adhuc l'exclou a priori. Altament està disposat a col·locar-se al costat d'Anglaterra si pot fer això amb honor i amb perfecta dignitat.

Per tot això, cal descartar la idea que els sentiments antibritànics manifestats a El Caire puguin tenir un caràcter italiàfil».

TRANQUIL·LITAT ABSOLUTA

El Caire, 15. — Fins al moment de comunicar, la tranquil·litat és absoluta avui a tot Egipte.

20.000 minaires anglesos volen anar a la vaga

Londres, 15. — Per 20.000 vots contra 500, els miners de tretze mines del Sud d'Yorkshire han decidit declarar la vaga en el cas que no s'augmentin els salaris.

PRESOS AGRAITS

Girona, 15 (per telèfon). — Els presos polítics de la presó d'aquesta ciutat han manifestat el seu agraïment a «Editorial Llibertat, S. A.», per la tramesa que els fa del periòdic ULTIMA HORA.

Un veí de L'Escala condemnat a dotze anys de presó

Girona, 15 (per telèfon). — Aquest migdia s'ha celebrat a l'Audiència Provincial i davant del Tribunal d'Urgència, la vista de la causa instruída contra el jove de 22 anys Francesc Mateu Valentí, natural de L'Escala i conegut militant de la FAI.

Francesc Mateu fou detingut amb motiu d'haver-se fet un escorcoll al seu domicili. Les autoritats hi trobaren 13 cartutxos de dinamita i diversos follets de caràcter anarquista.

A l'acte de la vista el President, en el seu interrogatori, ha preguntat al del banquet si era cert que a casa seva guardava els cartutxos de dinamita en qüestió.

Francesc Mateu ha contestat afirmativament, ho i fent constar que els tenia perquè ell es aficionat a la pesca i els utilitzava per a aquest fi.

El fiscal ha demanat la pena de 12 anys, 6 mesos i un dia de presó pel delicte de dipòsit i tinença d'explosius que castiga la vigent llei d'ordre públic.

La defensa, a càrrec del lletrat senyor Peia, ha demanat en el seu informe la lliure absolució del processat.

El Tribunal, després de deliberar extensament ha condemnat Francesc Mateu a la pena sol·licitada pel ministeri fiscal.

La minoria d'Esquerra Republicana de Cata- lunya, demana la dis- solució del Parlament

Madrid, 14. — La minoria d'Esquerra Republicana de Catalunya es reuneix a la Cambra. A les 6.20 de la tarda facilità una nota que diu en síntesi que s'han reunit per tal d'examinar la situació parlamentària. Diuen en la nota que el canviament del país és fiell de periclle per la gestió d'una Cambra i d'un Govern que no aconsegueix plasmar en solucions adequades els problemes del país. Aquests fets indiscutibles confirmen el criteri mantingut per la minoria d'Esquerra Republicana de Catalunya. No creu aquesta minoria que es pugui eludir seriosament com argument la continuïtat de l'actual desorientació. Tal és l'estat difícil que travessa el règim per l'actuació d'aquestes Corts i d'aquests Govern, que l'única solució que veu aquest grup polític és la dissolució immediata per incapacitat i perjudicial de l'actual Parlament. Tot el que sigui retardar aquesta solució serà en perjudici per a la República.

Madrid, 14. — La minoria d'Esquerra Republicana de Catalunya es reuneix a la Cambra. A les 6.20 de la tarda facilità una nota que diu en síntesi que s'han reunit per tal d'examinar la situació parlamentària. Diuen en la nota que el canviament del país és fiell de periclle per la gestió d'una Cambra i d'un Govern que no aconsegueix plasmar en solucions adequades els problemes del país. Aquests fets indiscutibles confirmen el criteri mantingut per la minoria d'Esquerra Republicana de Catalunya. No creu aquesta minoria que es pugui eludir seriosament com argument la continuïtat de l'actual desorientació. Tal és l'estat difícil que travessa el règim per l'actuació d'aquestes Corts i d'aquests Govern, que l'única solució que veu aquest grup polític és la dissolució immediata per incapacitat i perjudicial de l'actual Parlament. Tot el que sigui retardar aquesta solució serà en perjudici per a la República.

Què passarà el dia 9 de desembre?

Com s'han de presentar les esquerres a les possibles eleccions?

Carles Esplà i Andreu Nin contesten a ULTIMA HORA

—«Creieu possible que el dia 9 de desembre, com sembla que és propòsit oficial, les Corts acordin la reforma constitucional i s'autodissolguin?»

Carles Esplà, de l'«Esquerra Republicana», ex-sots-secretari de Governació i ex-governador de Barcelona, respon:

—No crec que les Corts es dissolguin espontàniament. El que passa és que es descomponen a desgrat seu. Més aviat sembla que la dissolució anirà a càrrec dels jutges especials que entenen en l'afar de l'«Straperlo» i dels altres jutges que han d'entendre en afers semblants.

Per una altra banda, ningú no pot afirmar que aquestes Corts durin fins el dia 9 de desembre.

A més, la revisió constitucional és més preocupant als qui temen més a l'excomunió que no pas fallar als seus deures i compromisos republicans.

—«De quina manera creieu que s'han de presentar les esquerres de Catalunya i les de la resta d'Espanya en les eleccions per al nou Parlament?»

—«Si es manté la llei majoritària, les esquerres han d'anar unides a

les eleccions en tot Espanya. No fer-ho seria un crim imperdonable. Però no n'hi ha prou amb formar una unió per a triomfar. Cal afirmar després aquesta unió de totes les forces republicanes per a fer efectiu i fecund el triomf del Poder.

La salvació de la República està en un Govern d'esquerres que actualment, per espai de deu anys.

Andreu Nin

El cap de l'«Esquerra Comunista» contesta a la primera pregunta:

—No està descomptat que les Corts acordin la seva autodissolució el 9 de desembre, encara que dubto que puguin arribar fins a aquesta data. Això, però, és accessori. El que és important és que les Corts actuals puguin continuar. Estan llestes i ben llestes. I aquest fet és el que políticament té importància, per tal com pressuposa la convocatòria de noves eleccions molt aviat.

—«De quina manera, aleshores, creieu que s'han de presentar les esquerres de Catalunya i les de la resta d'Espanya en les eleccions per al nou Parlament?»

—«Puc respondre a aquesta pregunta nomenant en allò que es refereix a les organitzacions obreres, per tal com el meu Partit —enemic acèrrim de l'anomenat Front Popular— no té cap contacte amb els partits d'esquerra».

El Partit Obrer preconitza, i practica, una política de classe intransigent, ben definida, contrària a tota confusió amb les forces burgeses i petit-burgeses. En consonància amb aquesta posició, creu que allò que s'imposa prèviament, d'una manera immediata, és l'acord entre tots els partits proletaris per tal de constituir un bloc obrer. Es aquest bloc obrer el que podria estudiar la conveniència d'un acord amb els republicans, acord que no descartem per principi, sempre que només tingui un abast electoral molt limitat —consecució de l'amnistia, per exemple— que no signifiqui la més lleu complicació amb la política de les esquerres, que és la que en definitiva ens ha portat a la situació actual, ni la pèrdua de la més completa independència orgànica i del dret de crítica absolut.

Sir Samuel Hoare, ministre d'Afers exteriors d'Anglaterra, compleix el deure ciutadà amb la seva esposa (Keystone)

Mr. Attlee, del Partit Laborista, visita els barris obrers del East End de Londres i es preocupa del benestar proletari (Ex.)

Un fracàs total dels liberals

Londres, 15.—El fet més remarcable de les eleccions d'ahir és la sensacional derrota dels liberals, molts representants del qual han perdut els llocs que tenien en l'anterior Parlament. El líder del Partit és Sir Herbert Samuel.

40 CANDIDATS, BALDWIN ENTRE ELLS, PROCLAMATS SENSE VOTACIO

Londres, 15. — A conseqüència d'haver estat els únics candidats proclamats en certs districtes, són 40 els diputats que ja pertanyien al nou Parlament. Aquells diputats es dividiren en 23 conservadors, 3 li-